

Nėra sveikatos be psichikos sveikatos

Valstybinio psichikos sveikatos centro informacinis biuletenis Nr. 3 2007 m. rugsėjo mėn.

VPSC kontaktai:

ADMINISTRACIJA

Tel. 85 267 18 11
el.p.: info@vpsc.lt

PSICHIKOS SVEIKATOS SKYRIUS

Tel. 85 267 17 97
el.p.: rolanda@vpsc.lt

PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ SKYRIUS

Tel. 85 267 18 11
el.p.: aura@vpsc.lt

INFORMACIJOS IR RYŠIŲ SKYRIUS

Tel. 85 267 03 78
el.p.: janina@vpsc.lt

Daugiau informacijos
galima rasti VPSC
internetu puslapyje:

<http://www.vpsc.lt>

Tarptautinė konferencija SUTELKIME EUROPOS ŠALIŲ JĖGAS PSICHIKOS SVEIKATOS PREVENCIJAI IR SKATINIMUI

Barselona,
2007 m. rugsėjo 13-15 d.

2007 m. rugsėjo 13-15 dienomis Barselonoje vyko tarptautinė konferencija „Sutelkime Europos šalių jėgas psichikos sveikatos prevencijai ir skatinimui“, kurią organizavo Katalonijos vyriausybės Sveikatos departamentas bei IMHPA (Europos šalių tinklas psichikos sveikatos skatinimui bei psichikos sveikatos sutrikimų prevencijai).

Konferencijos pranešimai buvo suskirstyti į 7 pogrupius:

- Vaikų ir paauglių psichikos sveikatos prevencija bei skatinimas;
- Depresijų ir savižudybių prevencija;
- Politika, strategijos;
- Parama vykdant psichikos sveikatos prevenciją bei skatinimą;
- Tarpininkai, pagalbininkai;
- Socialinis įtraukimas bei galių suteikimas;
- Psichikos sveikatos prevencija bei skatinimas: padėtis Ispanijoje.

Sveikatos apsaugos ministerijos Valstybinis psichikos sveikatos centras nuo šių metų sausio 1 d. pradėjo vadovauti tarptautiniam projektui „Vaikų ir paauglių psichikos sveikata Europos Sąjungoje po plėtros: efektyvios politikos ir

praktikų sukūrimas“ (toliau – CAMHEE). Projekto partneriai buvo pakviesti dalyvauti konferencijoje Barselonoje ir parengti vieną pranešimų sesiją.

Šiai sesijai buvo suteiktas projekto pavadinimas – Vaikų ir paauglių psichikos sveikata Europos Sąjungoje po plėtros (CAMHEE), o jai pirmininkavo projekto vadovė, Sveikatos apsaugos ministerijos Valstybinio psichikos sveikatos centro direktorė Ona Davidonienė bei projekto mokslinis vadovas, VU Psichiatrijos klinikos docentas Dainius Pūras.

Sesijoje buvo skaitomi pranešimai tema „Žalojančio ir save žalojančio elgesio prevencija mokyklose“. CAMHEE projekte šią sritį tyrinėja ir analizuoja Šeštasis darbo paketas, kuris taip ir vadinasi, tad pranešimus konferencijoje skaitė šio darbo paketo atstovai – Robertas Povilaitis (Lietuva), Cseslaw Czabala (Lenkija), Laima Bulotaitė (Lietuva), Franz Baro (Belgija), Krsystof Ostaszewski (Lenkija).

Daugiau informacijos apie Barselonoje vykusią tarptautinę konferenciją galite rasti adresu www.gencat.net/salut/imhpa/Du32/html/en/Du32/index.html

Daugiau informacijos apie Sveikatos apsaugos ministerijos Valstybinio psichikos sveikatos centro vadovaujamą tarptautinį projektą rasite adresu www.camhee.eu

CAMHEE projekto atstovai tarptautinėje konferencijoje „Sutelkime Europos šalių jėgas psichikos sveikatos prevencijai ir skatinimui“.

Nuo 2008 m. spalio mėn. įsigalios nauja asmenų, besikreipiančių į sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, stebėsenos tvarka

Sveikatos apsaugos ministras 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-636 patvirtino Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, stebėsenos tvarkos aprašą (Žin., 2007, Nr. 88-3496). Šį aprašą parengė Sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-566 sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė. Nauja stebėsenos tvarka įsigalios nuo 2008 m. spalio 1 d.

Stebėsenos tikslas – patikimos informacijos apie paslaugų gavėjus, kurie pirmą kartą gyvenime ir / ar pakartotinai kreipiasi į sveikatos priežiūros įstaigas pagalbos dėl priklausomybės nuo narkotikų, duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir vertinimas. Vykdamas stebėseną bus galima nustatyti narkotikų vartojimo ir su jų vartojimu susijusios rizikingos elgsenos ir naudojimosi gydymo paslaugomis (paslaugų poreikio) tendencijas, vertinti sveikatos priežiūros įstaigų finansinių ir žmogiškųjų išteklių poreikį, planuoti ir vertinti paslaugas narkotikų vartotojams.

Šiuo įsakymu patvirtinta nauja Asmenų, kurie kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas, statistinė apskaitos forma Nr. 025-6/a ir jos pildymo instrukcija. Ją privalės pildyti visos asmens sveikatos priežiūros įstaigos, turinčios teisę teikti psichiatrijos, priklausomybės ligų psichiatrijos, psichoterapijos, vaikų ir paauglių psichiatrijos sveikatos priežiūros paslaugas kiekvienam asmeniui, kuris kreipėsi į sveikatos priežiūros įstaigą dėl priklausomybės nuo

narkotikų gydymo ir gavo paslaugas pagal kiekvieną gydymo epizodą. Užpildytas formas įstaigos pateiks Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytu elektroninių duomenų teikimo formatu. Už duomenų analizę, apibendrinimą ir išvadų pateikimą atsako Valstybinis psichikos sveikatos centras.

Įdiegus šią tvarką bus įgyvendintas priklausomybės nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų gydymo paslaugų poreikio rodiklis – vienas iš penkių Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro epidemiologinių rodiklių, kuriuos turi įdiegti ES šalys narės.

Patvirtinta nauja Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti, tvarka

Sveikatos apsaugos ministras 2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. V-653 patvirtino Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti ir Pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašus (Žin., 2007, Nr. 90-3587). Šį dokumentą parengė Sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-593 „Dėl darbo grupės sudarymo priklausomybės nuo opioidų pakaitinio gydymo ir detoksikacijos Subutexu (Buprenorfinu) skyrimo tvarkos aprašui ir gydymo metodikai parengti“ sudaryta darbo grupė.

Pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti tvarkos aprašas reglamentuoja pakaitinio gydymo metadonu ir buprenorfinu skyrimo tikslus ir pakaitinio gydymo organizavimo bei finansavimo tvarką. Tvarkos aprašas skirtas asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistams, atsakingiems už priklausomybės nuo opioidų pakaitinio gydymo paslaugų teikimą. Pakaitinio palaikomojo gydymo paslaugas galės teikti asmens sveikatos priežiūros įstaigos, turinčios galiojančią psichikos sveikatos priežiūros licenciją. Lietuvoje pakaitiniam gydymui bus leidžiama skirti ne tik metadoną bet ir buprenorfino hidrochloridą.

Sveikatos priežiūros įstaigos turės vertinti pakaitinio palaikomojo gydymo efektyvumą pagal Pakaitinio palaikomojo gydymo efektyvumo vertinimo anketą ir parengti apžvalgą, kurią kartą per metus reikės pateikti Valstybiniam psichikos sveikatos centrai.

Pagal patvirtintą aprašą pakaitinį gydymą psichikos sveikatos centrai taiko draustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu iš jiems skiriamų PSDF lėšų. Priklausomybės ligų centrai – savų biudžetų. Nedraustiems asmenims pakaitiniai opioidiniai vaistiniai preparatai ir narkotikų nustatymo testai apmokami iš savivaldybės, apskričių biudžetų, kitų programų.

Dokumentas parengtas atsižvelgiant į Pasaulio sveikatos organizacijos, Jungtinių Tautų AIDS programos ir Jungtinių Tautų narkotikų ir nusikaltimų biuro 2004 m. patvirtintą bendrą dokumentą „Substitucinė palaikomoji terapija priklausomybės opioidams vadyboje ir ŽIV prevencija“ bei vadovaujantis priklausomybės ligų gydymą reglamentuojančiais teisės aktais.

Patvirtinus šiuos aprašus, netenka galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 702 „Dėl substitucinės terapijos taikymo sergantiems priklausomybe nuo opioidų tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 13-326) ir tolesni šio įsakymo pakeitimai; sveikatos apsaugos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymą Nr. V-256 „Dėl pakaitinio gydymo skyrimo ir taikymo priklausomybei nuo opioidų gydyti ir pakaitinių opioidinių vaistinių preparatų išrašymo, išdavimo, laikymo ir apskaitos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašų patvirtinimo“.

Pakeisti Priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartai

Siekiant užtikrinti, kad būtų efektyviau vykdomas pakaitinis gydymas (abstinencijos gydymas ir pakaitinis palaikomasis gydymas) pakaitiniais opioidiniais vaistiniais preparatais, išleistas Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 6 d. įsakymas Nr. V-652 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. 204 „Dėl priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. 90-3586).